

Év elején drámaian berobbant a köztudatba, hogy a városvezetés átszervezi az oktatást Udvarhelyen. Később kiderültek részletek, és ugyan [lett átszervezés](#), de egyáltalán nem úgy, ahogy elsőre gondoltuk.

Ekkor kiderült az is, hogy folyamatban van egy nagyobb tanulmány elkészítése, ami majd alapul szolgál a későbbi döntésekhez, de addig sem szotyogtatott részletek, se nagyobb döntések nem várhatóak.

Geréb László: tudományos alapok a tanulmányhoz

Ennek a tanulmánynak egy részletével ismerkedhetett meg a közönség kedden a Gondúzóban, ahol a tanulmány kivitelezői, az UKKSZ és a REGA Egyesület szervezésében első előadóként **Geréb László**

beszélt a tanulmány fő kérdésköreiről. Vérteli tanárként és közgazdászként Geréb röviden vázolta

a relatív nyereség és a hozzáadott érték függését a humántőkétől

is, amiről végső soron képet szeretnének alkotni.

Székelyföldnek ugyanis arra van szüksége, hogy a nagyobb hozzáadott értéket termelő iparágakkal jobban fizetett állások jöjjenek létre. Egyszerű példával szemléltetve, **nem**

mindegy, hogy olcsó rönkfát vagy drága bútort exportálunk

.

Megtudtuk, hogy ilyen jellegű tanulmányokból nagy a hiány Székelyföldön, egyedül Sepsiszentgyörgy rendelkezik valamennyire összehasonlítható felméréssel, de a sepsiek csak az iskolák infrastruktúráját vizsgálták, azaz a felszereltséget, tanárok számát, épületek, osztályok alapterületét és hasonló adatokat.

Az udvarhelyi tanulmányt igyekeztek tudományos alapossággal kidolgozni. Az iskolák infrastrukturális adottságai mellett a gyereklétszámot is figyelembe vették, illetve **a gyerekek, szülők továbbtanulási preferenciáit** – azaz, hogy ők milyen szakirányt szeretnének választani az általános iskola után.

Kilenc városi és öt vidéki iskola tanulóit és szülőit kérdezték ki kérdőívek segítségével. Az iskolapszichológusokkal is konzultálnak, hogy szakmai szempontból összegyűjtsék a tapasztalatokat, milyen pályaorientációk, életpályák dominálnak a fiatalok körében, mire lehet építeni. Hatalmas probléma lehet az elvándorlás, de erről egy kicsit többet lennebb.

Olyan konzultációt is szerveznek városfejlesztési szakemberekkel, amelyben azt próbálják feltérképezni, hogy öt év múlva hol tarthat majd a város gazdasága, hiszen tapasztalatból tudták már a jelenlevő vállalkozók is, hogy **ennyi idő alatt 180 fokos fordulatot** tud venni a város munkaerőpiaca.

Az sem elhanyagolható, hogy a gazdaság gyorsan átalakul, Udvarhelyre is begyűrűznek olyan trendek, amelyek ma már fejlettebb helyeken a normának számítanak. És végül a környék vállalkozásait is felméri, többek között azzal kapcsolatban, hogy hány és milyen szakmájú, végzettségű és akár életkorú új munkatársat alkalmaznának.

Természetesen az is fontos információ, ha valaki nem tud vagy nem akar az elkövetkező öt évben alkalmazni új embert.

A szervezők megkérik bármilyen méretű Udvarhelyszéki vállalkozások tulajdonosait, vezetőit,

hogy töltsék ki [ezt a kérdőívet](#) . A hiteles felméréshez legalább 200-300 kitöltőre van szükség.

Az összesített adatokból leszűrt eredmény, az oktatáspolitikai elképzelésekkel összevetve, a városvezetés döntéseinek alapjaként fog szolgálni. Ilyen döntések lehetnek bizonyos szakok felszereltségének támogatása (gépvásárlás, műhely felújítása), oktatók támogatása, akár keresése, és más intézkedések, amelyek az önkormányzat hatáskörében állnak, hiszen köztudott, a tanügynek sok olyan gondja van, amelyet csak felülről lehetne orvosolni.

Mivel ez a tanulmány most elsősorban a szakoktatásra fókuszál, ezért ez sem egy átfogó képet fog adni, hanem egy szeletet mér fel.

Péter Péter: nem igaz, hogy kicsik a szakmunkási fizetések

Geréb László után **Péter Péter**, a Matplast vezérigazgatója beszélt. „Klubot csinált” a klubból, leült középre és kissé informálisabb hangot ütött meg.

Felhívta a figyelmet arra, hogy nagy kockázatnak látja azt, hogy mire sikerül orvosolni a munkaerőhiányt, arra sok ma működő cég bebukhat.

A statisztika szerint ugyanis **az udvarhelyszéki 50 legnagyobb cég egyharmada generációváltás előtt áll**, és ezt a rázkódást, stílusváltást nálunk a cégek kis része éli túl.

A kisebb cégek még rosszabb helyzetben vannak, mivel a szervezeti formájuk még primitívebb, gyakorlatilag egy-két ember viszi a hátán a szervezést, és ha ők valamilyen okból kiesnek, például életkor miatt, akkor leggyakrabban **csőd következik a cégekre**.

A tulajdonosok is félnek ma Udvarhelyen ügyvezető igazgatókat és más menedzsmenteseket alkalmazni, mivel olyan dolgoktól tartanak, mint hogy a vezető a céget csak a saját profitjára akarja használni, hiszen neki könnyebb továbbállnia, ha rosszra fordul a helyzet, és még a tapasztalatot is beírhatja a CV-jébe. Ezek a félelmek, illetve a folytonos gyanakvás és bizalmatlanság a balkáni, kelet-európai mentalitásból fakadnak, jó lenne átlépni rajtuk. Sajnos

erről a témáról több szó nem esett, de minden bizonnyal érdemes lenne figyelmet szentelni ennek a problémának.

Mivel a vállalkozások túlélése alig 30 százalékos is lehet, ezért különösen fontosnak tartja az inkubátorházat, amelytől reméli, hogy sikerül néhány sikeres nagyobb vállalkozást újtára indítani.

A propagandával foglalkozni kell

A mentalitásbeli kihívásokat frappánsan a „propagandával foglalkozni kell” jelszóval foglalta össze. Ilyen kihívások például a szülők, diákok részéről jövő bizalmatlanság, akik elsőre inkább elutasítanak a cég által adott magasabb ösztöndíjat és munkaaajánlatot, mert egyszerűen **nem szeretnék egy szokványos szerződést aláírni**

Hasonló „propagandaprobléma”, hogy a diákok nagy része eleve külföldre menne, anélkül, hogy ismerné az itthoni lehetőségeit. Geréb László egy olyan erdélyszintű statisztikára utalt, amelyben **a fiatalok 72 százaléka költözne el az országból.**

Péter Péter és a hozzászólók szerint a szakmunkás, a szakmunka társadalmi megítélése nagyon rossz állapotban van, sokan nincsenek tisztában azzal, hogy **egy jól képzett szakember az átlagfizetés sokszorosát meg tudja keresni Udvarhelyen**. Ezért szükséges lenne informálni a nagyközönséget ezekről a lehetőségekről.

Az előadás utáni beszélgetés során több elgondolkodtató felszólalás is elhangzott, például, hogy 14 évesen nem biztos, hogy egy gyerek be tudja látni, hogy milyen életpálya való neki, és talán a **felnőttképzésen, átképzésen is érdemes lenne elgondolkodni**, hiszen ez más országokban remekül működik. Erre egy vállalkozó is ráerősített azzal, hogy ő is **jobban szereti az érett, családos munkavállalókat a frissen végzettnél**, hiszen megbízhatóbb, stabil munkatársat nyer vele.

Az elméleti képzés marad

Simon Károly, az IT Park Projekt szakmai koordinátora leszögezte, hogy orvosolni kell azt a kommunikációs bakit, amelyből az jött le, hogy a vezetés a szakoktatást az elméletivel szemben

erősítené, mert erről nincs szó.

Nagy György, az UKKSZ elnöke is megerősítette, hogy a cél a szakoktatás erősítése, és nem az elméleti iskolák megszüntetése, illetve a tanulók szabad választási jogának megőrzése is cél marad. Simon Károly mint a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatója arra is felhívta a figyelmet, hogy jelenleg **érik a tanárhiány**, főleg a mérnöki, fizikai és informatikai szakokon, ami ugyancsak kihívást fog jelenteni.

Elhangzott az is, hogy a munkaerőpiac átalakulása nagy változásokat hoz, egyre kevésbé számít az iskolából hozott tudás, amely gyorsan elavul, és egyre inkább fontosak a személyiségjegyek, mint az **alkalmazkodás, a kitartás és a megbízhatóság**.

Akinek fontos Udvarhely jövője, az ne felejtse el kitölteni a kérdőívet, és reméljük, a városvezetésnek sikerül egyensúlyt találni a vállalkozóbarátság, a szavazók munkahelyproblémái, a fiatalok jövőképe és a szülők preferenciái között. Az alapos felmérés jó lépés ebben az irányban.

Február 13-án, hétfő délután 18 órától az RMKT szervezésében [mutatja be egy órán keresztül a Szerethető Székelyudvarhely](#) városfejlesztési projektet Geréb László. Ezt követően 60 perces moderált, gazdasági vita következik. A program helyszíne a Gondúzó Szálloda konferenciaterme.